

Briselē, 2023. gada 16. novembrī
(OR. en)

15231/23

ESPACE 83
CFSP/PESC 1511
CSDP/PSDC 762
TRANS 491

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Padomes (Konkurētspēja (iekšējais tirgus, rūpniecība, pētniecība un kosmos)) sanāksme 2023. gada 7. no 8. decembrī – sagatavošana Projekts – Padomes secinājumi “Kosmosa satiksmes pārvaldība: pašreizējais stāvoklis” – apstiprināšana

I. IEVADS

1. Padomes secinājumi “Kosmosa satiksmes pārvaldība: pašreizējais stāvoklis” ir izstrādāti, gatavojoties Konkurētspējas padomes sanāksmei, kas notiks 2023. gada 8. decembrī.
Secinājumos atgādināts, ka steidzami jāizstrādā ES kosmosa satiksmes pārvaldības pieeja, un atzīts, cik svarīgi ir ierosināt ES tiesību aktus saistībā ar kosmosu, kuros aptverti drošuma, drošības un ilgtspējas aspekti.
2. Prezidentvalsts ir nākusi klajā ar šo Padomes secinājumu projektu, lai uzsvērtu kosmosa satiksmes pārvaldības būtisko ieguldījumu ES galveno politikas prioritāšu īstenošanā, tostarp attiecībā uz ES zaļo kursu un ES digitālo pārveidi, kā arī Eiropas autonomu, drošu un rentablu piekļuvi kosmosam.

II. PAŠREIZĒJAIS STĀVOKLIS

3. Kopš 2023. gada 3. jūlija Kosmosa jautājumu darba grupa Padomes secinājumu projektu ir izskatījusi četrrēiz.
4. Šīs piezīmes pielikumā pievienotais teksts ir identisks dokumentā 13656/23 REV1 izklāstītajam tekstam, kurš tika izplatīts pēc pēdējās Kosmosa jautājumu darba grupas sanāksmes par šo tematu un par kuru netika saņemts neviens delegāciju komentārs. Šis teksts ir kopumā līdzsvarots dokuments, ko Padome varētu apstiprināt.

III. NOBEIGUMS

5. Pastāvīgo pārstāvju komiteja tiek aicināta apstiprināt šīs piezīmes pielikumā izklāstīto kompromisa tekstu un iesniegt secinājumu projektu pieņemšanai Konkurētspējas padomes 2023. gada 8. decembra sanāksmē.

Projekts – Padomes secinājumi “Kosmosa satiksmes pārvaldība: pašreizējais stāvoklis”

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ATGĀDINOT

- A. Padomes 2020. gada 11. novembra secinājumus “Ievirzes attiecībā uz Eiropas ieguldījumu globālās kosmosa ekonomikas pamatprincipu izveidē”¹, kuros atzīts, ka ir vajadzīga pastiprināta Eiropas koordinēta pieeja kosmosa satiksmes pārvaldībai;
- B. Padomes 2021. gada 21. maija secinājumus “*New Space* cilvēkiem”², kuros uzsvērts, ka ir svarīgi, lai nākotnē Eiropa izstrādātu kosmosa satiksmes pārvaldības (*STM*) pieeju un vadītu globālu standartu izstrādi;
- C. Padomes 2021. gada 26. novembra secinājumus “Kosmoss ikvienam”³ un prezidentvalsts ziņojumu par *STM*⁴, kuros atzīts, cik svarīgs esošās kosmosa infrastruktūras aizsardzībā ir ES kosmosa programmas kosmosa situācijas apzināšanās (*SSA*) komponents, cita starpā arī kosmisko objektu novērošana un uzraudzība (*SST*), un uzsvērtā nepieciešamība turpināt diskusijas par kosmosa satiksmes pārvaldības izstrādi un rīkoties politiskā, juridiskā un tehniskā līmenī;

¹ 12851/20.
² 8956/21.
³ 14307/21.
⁴ 13407/21 + COR1.

- D. Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja (AP) ārlietās un drošības politikas jautājumos 2022. gada 15. februāra kopīgo paziņojumu ⁵ “ES pieeja kosmosa satiksmes pārvaldībai – ES ieguldījums globālas problēmas risinājumā”, kurā ierosināts detalizēts plāns izstrādāt ES pieeju kosmosa satiksmes pārvaldībai;
- E. Padomes 2022. gada 10. jūnija secinājumus par ES pieeju kosmosa satiksmes pārvaldībai ⁶, kuros atzīta ar *STM* saistītā stratēģiskā, konkurētspējas un inovācijas problemātika;
- F. Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2023. gada 10. marta kopīgo paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei “Eiropas Savienības kosmosa drošības un aizsardzības stratēģija” (*SSSD*), kurā atzīts, ka kosmos ir stratēģiska drošības un aizsardzības operacionālā telpa, un ierosināti konkrēti pasākumi, lai uzlabotu ES reakciju uz kosmiskajiem apdraudējumiem kosmosā un no Zemes, veicinātu atbildīgu rīcību kosmosā, stiprinātu ES kosmosa infrastruktūras noturību, attīstītu kosmosa spējas drošības un aizsardzības atbalstam un veicinātu partnerības;
- G. Padomes 2023. gada 23. maija secinājumus ⁷ “Taisnīga un ilgtspējīga kosmosa izmantošana”, kuros Komisija tiek mudināta nodrošināt drošas, neapdraudētas un ilgtspējīgas darbības kosmosā un Komisija un dalībvalstis tiek aicinātas censties panākt, lai visā pasaulē tiktu īstenoti noteikumi un pamatnostādnes, kuru ievērošana garantētu drošu un ilgtspējīgu kosmosa izmantošanu;
1. ATZĪST, ka ir steidzami jāizstrādā ES pieeja *STM*, kas sekmēs kosmosa telpas drošumu, ilgtspēju un drošību; un ATZINĪGI VĒRTĒ sākotnējo progresu, kas gūts attiecībā uz darbības virzieniem, kuri noteikti Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja (AP) ārlietās un drošības politikas jautājumos kopīgajā paziņojumā “ES pieeja kosmosa satiksmes pārvaldībai – ES ieguldījums globālas problēmas risinājumā”;

⁵ 6321/22.

⁶ 10071/22.

⁷ 9675/23.

2. ATZINĪGI VĒRTĒ kopīgo paziņojumu par Eiropas Savienības kosmosa drošības un aizsardzības stratēģiju; NORĀDA, ka tajā ir ierosināts izmēģinājuma projekts, kas izpētīs sinerģijas ar Kosmosa programmas ES SST apakškomponentu, lai sniegtu sākotnējos kosmosa operacionālās telpas apzināšanas (*SDA*) pakalpojumus, atbalstot ES reakciju uz kosmiskajiem apdraudējumiem; UZSVER, ka *SDA* joprojām ir dalībvalstu kontrolē;
3. ATZĪST, ka ir svarīgi ņemt vērā gan civilās, gan militārās *STM* prasības, lai nodrošinātu, ka aizsardzības un drošības aspekti tiek pienācīgi ņemti vērā; MUDINA Komisiju un Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) ar Eiropas Aizsardzības aģentūras (EAA) atbalstu un kopā ar dalībvalstīm strādāt pie šā mērķa sasniegšanas jau izveidotā *STM* ieinteresēto personu mehānisma ietvaros, lai garantētu, ka ES pieejā *STM* tiek ņemtas vērā visu Eiropas aktoru vajadzības, un UZSVER, cik svarīgi ir saglabāt ES kosmosa programmu civilo raksturu, politiskos mērķus un pārvaldību;
4. ATZĪST īpatnības, kas ir citām operacionālajām telpām, kas saskaras ar kosmosu telpu, jo īpaši gaisa telpa, ar kuru ir jānodrošina sadarbība un koordinācija attiecībā uz kosmosa un gaisa operāciju savstarpējo saskari;
5. AKCENTĒ, ka, izmantojot ES SST sistēmu, ir svarīgi stiprināt Eiropas stratēģisko autonomiju, vienlaikus saglabājot atvērtu ekonomiku; ATBALSTA ES SST partnerības darbības, kas nodrošina fragmentācijas analīzi, atgriezes atmosfērā analīzi un sadursmju novēršanas pakalpojumus, izmantojot ES SST atbalsta dienestu, ko no 2023. gada jūlija bez sarežģījumiem pārņēma ES Kosmosa programmas aģentūra; IEROSINA izpētīt Aģentūras lomu attiecībā uz *STM*, pamatojoties uz SST atbalsta dienesta darbībām; AICINA izstrādāt pasākumus, lai sagatavotu kosmisko atlūzu mazināšanas un sanācības pakalpojumus; ATZINĪGI VĒRTĒ jaunus ES SST partnerības dalībniekus, kuru rīcībā ir papildu nacionālās spējas un līdzekļi; un MUDINA citas dalībvalstis apsvērt pievienošanos;

6. UZSVER, ka ES un tās dalībvalstīm būtu jāturpina vēl vairāk uzlabot savas operacionālās *SST* spējas, izmantojot nacionālās izstrādes un ES *SST* partnerību, kas tādējādi uzlabotu ES pakalpojumus; AKCENTĒ Eiropas industrijas darbību nozīmi sensoru tīkla optimizācijā, esošo ES *SST* pakalpojumu uzlabošanā, tostarp Eiropas orbitālo objektu kataloga ieviešanā un jaunu tehnoloģiju izmantošanā; un šajā sakarā ATZINĪGI VĒRTĒ inovatīvu komerciālu *SST* sensoru pētniecību un izstrādi un jaunu publisko un komerciālo pakalpojumu un datu izstrādi;
7. AICINA Komisiju maksimāli palielināt sinerģiju starp Eiropas Aizsardzības fondu, ES Kosmosa programmu un programmu “Apvārsnis Eiropa”, izmantojot to stratēģiskās plānošanas mehānismus, vienlaikus saglabājot programmās paredzētās prioritātes un mērķus; MUDINA Eiropas Aizsardzības fondā un ES Kosmosa programmā, kad vien tas ir piemēroti un lietderīgi, priekšroku dot divējāda lietojuma tehnoloģiju pieejai un tādējādi veicināt *STM* un *SSSD* mērķu sasniegšanu;
8. ATZĪST Eiropas Kosmosa aģentūras (EKA) lomu, jo īpaši attiecībā uz pētniecību un izstrādi tādās jomās kā kosmosa laikapstākļi, Zemei tuvi objekti, kosmisko atlūzu mazināšana un kosmisko atlūzu sanācija, vienlaikus atgādinot, ka ir svarīgi respektēt Savienības, tās dalībvalstu un EKA attiecīgās lomas un atbildības un izvairīties no nevajadzīgas centienu dublēšanās;

9. ATZĪST, ka, virzot ar *STM* saistītas iniciatīvas, ir nevis jāapdraud, bet gan jāveicina visas Eiropas kosmosa nozares, tostarp jaunuzņēmumu, MVU, vidējas kapitalizācijas uzņēmumu un lielu sistēmu integrētāju, globālā konkurētspēja; IESAKA veicināt dialogu ar Eiropas kosmosa industriālo ekosistēmu, kas ir būtiska *STM* attīstībā ieinteresētā persona, jo īpaši, izmantojot Eiropas Savienības industrijas un jaunuzņēmumu forumu kosmosa satiksmes pārvaldības jomā; un ATGĀDINA, ka spēcīgai ES kopīgai vai koordinētai nostājai starptautiskajos forumos ir izšķiroša nozīme, lai panāktu spēcīgu un noturīgu Eiropas kosmosa industrijas nozari;
10. ATZINĪGI VĒRTĒ lomu, ko Komisija spēlē, atbalstot dalībvalstis valstu centienu koordinēšanā, lai saskaņotu ES *STM* regulatīvos aspektus ar mērķi palīdzēt izvairīties no iekšējā tirgus sadrumstalotības; ATZĪST darbu, ko *STM* ieinteresētās personas ES un starptautiskā līmenī paveikušas jaunu standartu un pamatnostādņu izstrādē un veicināšanā; un MUDINA Komisiju pēc ciešas sadarbības ar dalībvalstīm ierosināt iespējamus stimulēšanas pasākumus, kas veicinātu valsts vai starptautiskā līmenī izstrādātu juridiski nesaistošu instrumentu ieviešanu, kam būtu jāpalīdz veicināt Eiropas kosmosa nozares konkurētspēju;
11. MUDINA Komisiju strādāt kopā ar dalībvalstīm un ciešā dialogā ar EĀDD, lai uzlabotu kosmosa darbību drošumu, drošību un ilgtspēju Eiropas Savienībā; un ATZĪST iniciatīvu ierosināt ar kosmosu saistītus ES tiesību aktus, kuri, pamatojoties uz ietekmes novērtējumu un apspriešanos ar ieinteresētajām personām, reglamentē drošuma, drošības un ilgtspējas aspektus, nodrošinot vienlīdzīgu attieksmi un vienlīdzīgus konkurences apstākļus visai Eiropas industrijai, ievērojot valstu kompetences un subsidiaritātes principu un attiecīgā gadījumā ņemot vērā drošības un aizsardzības īpašās vajadzības;

12. MUDINA Komisiju nākt klajā ar rezultātiem, kuri gūti, analizējot juridiskos elementus un sekas, kas izriet no ES paziņojuma par to, ka tā akceptē tiesības un pienākumus saskaņā ar attiecīgajiem Apvienoto Nāciju Organizācijas līgumiem un konvencijām par kosmisko telpu, un attiecīgā gadījumā par šo jautājumu pēc iespējas drīz sagatavot priekšlikumu; un MUDINA EĀDD un Komisiju turpināt veicināt starptautisku sloga sadali, lai risinātu ar *STM* saistīto globālo problemātiku, izmantojot reģionālus ieguldījumus, iesaistoties sadarbībā jo īpaši ar ASV saistībā ar ES un ASV kosmosa dialogu, kā arī, izmantojot divpusēju un daudzpusēju sadarbību, – ar citām trešām valstīm;
13. ATGĀDINA, ka ir svarīgi mudināt īstenot 21 brīvprātīgo pamatnostādni par kosmosa telpā veikto darbību ilgtermiņa ilgtspēju; un MUDINA dalībvalstis veicināt minēto pamatnostādņu īstenošanu vai, attiecīgā gadījumā, jaunu pamatnostādņu izstrādi *COPUOS* ietvaros;
14. UZSVER *STM* būtisko ieguldījumu ES galveno politisko prioritāšu īstenošanā, tostarp attiecībā uz ES zaļo kursu, ES digitālo pārveidi, ES tehnoloģisko neatkarību, autonomu, drošu un rentablu Eiropas piekļuvi kosmosam, kosmosa drošu un ilgtspējīgu izmantošanu un drošību un noturību; ATGĀDINA, ka Stratēģiskajā kompāsā kosmoss ir identificēts kā apstrīdēta telpa; un ATZĪST, ka mūsu ekonomikas, sabiedrības un publiskā sektora aktori arvien vairāk ir atkarīgi no kosmosa infrastruktūras un pakalpojumiem un ka kosmoss ir būtisks drošības un aizsardzības veicinātājs, un UZSVER, cik svarīgi ir saglabāt drošu, miermīlīgu un ilgtspējīgu kosmosa vides izmantošanu un izpēti pašreizējām un nākamajām paaudzēm.
